

عنوان مقاله:

تحولات اجتماعی- سیاسی و زبان های ملی

محل انتشار:

فصلنامه تحقیقات فرهنگی ایران، دوره 2، شماره 5 (سال: 1388)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

یحیی مدرسی - استاد گروه زبان شناسی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

خلاصه مقاله:

بازتاب تحولات اجتماعی در زبان، یکی از مباحث مورد توجه زبان شناسان اجتماعی، جامعه شناسان زبان انسان شناسان زبان است. نوشتار حاضر، به بررسی پی آمدهای زبانی دو تحول بزرگ در دهه های اخیر، یعنی شکل گیری اتحادیه اروپا و فروپاشی اتحاد شوروی می پردازد. این بررسی نشان می دهد که این تحولات و پی آمدهای زبانی آنها به طور کلی در دو جهت متفاوت یعنی هم گرایی و واگرایی سیر می کند. فروپاشی شوروی، واگرایی و تکثر زبانی، ارتقاء جایگاه زبان های بومی و ملی در جمهوری های تازه استقلال یافته، کاهش قدرت، اعتبار و نفوذ زبان روسی در این کشورها را در پی داشت. شکل گیری اتحادیه اروپا، به نوعی هم گرایی زبانی، یعنی ارتقاء جایگاه برخی زبان های دارای پشتوانه قدرت و گسترش حوزه کاربردی آنها، و نیز تنزل جایگاه برخی زبان های کوچک تر و اقلیت منتهی می شود. در این بررسی همچنین نشان می دهد که دو تحول مورد بررسی، در دو جهت متفاوت (هم گرایی و واگرایی) حرکت می کنند، اما به نظر می رسد دست کم یک پی آمد زبانی مشترک نیز دارند و آن ارتقاء منزلت، جایگاه و اعتبار زبان انگلیسی و گسترش قلمرو کاربردی آن است.

کلمات کلیدی:

تکثر زبانی، زبان میانجی، زبان ملی، قدرت، منزلت، واگرایی، هم گرایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/541628>

